

ČASOPIS S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO.

Štev. 9.

V Ljubljani, 1. septembra 1889.

Leto XIX.

Prijateljem.

(Na Bledu v 22. dan avgusta 1889.)

Pred mano razprostira se pustinja,
Kakó je gola, prazna in mrtvá!
Rastlin, živalij tukaj sled izginja,
Človeška noga ni še sem zašla.
Razbeljen pesek, solnce žgè in peče,
Da potna sraga nam po licih teče.

A v sredi pušče, glej, o čudo krasno!
Studenec žuborí hladán in čist.
Nad njim pa ptičev čuješ petje glasno,
Po drevji ziblje se pri listu list.
Ti daj počitka nam, zeleni ótok.
Krepíla ti, oživljajoči pótok!

To pušča ní, — to naše je življenje,
To potok ní, — to naša je ljubáv.
Res, tare mnogotero nas trpljenje,
Ljubáv pa lek najhujših je težáv.
Továriši v ljubezni se združimo
In stiske vse brez kvara gredo mímo.

Iz raznih krajev smo se semkaj zbrali,
Da zrlí spet bi se okó v okó.
Veselja našega naj nič ne žali,
Ponavljajmo prijateljstvo staró.
Prijateljstva naj vréla vsak okuša
In vsakemu naj razvedrí se duša.

A predno se razidemo, prelubi,
Sklenímo danes kakor jeden mož:
Na delo! časa mi nihčè ne gúbi,
Če delo trnja nosi ali rož.
In „Bog in domovina!“ staro geslo
Bo srečo časno, večno nam prineslo.

Različna nam je pot, namén nas druží,
Navzgor dvigujemo očí, sreé.
Visokim vzorom vsak naj vneto služi,
Nebesa blagoslov naj nam rosé.
Továriši, prijatli ljubeznjívi,
Vsem kličem: Bog vas živi, Bog vas živi!

Fr. Krek.

Večér na jezeru.

Od brega odrini
Čolnár! po ravnini
Jezerski veslaj mi prostorni!
Vse tiho, pokojno;
Glej, zvezdic nebrojno
Blestečih se v vodi prozorni;

Neviht se ne bojmo,
Veselo zapojmo,
Valovja nas spremlja šumenje;
Glas pesmi naj sega
Do daljnega brega,
Naj vedno nam slajša življenje.

Čuj, zvon se iz line
Glasí čez ravnine:
Počásti o človek Marijo!
Odkrijmo si glave,
Molimo zdaj „Ave,“
Iz srca prošnje naj puhtijo!

Nevarnosti mnoge,
Skrbí in nadloge
In dokaj nas tare trpljenja;
Marija Devica,
Ti zgodnja Danica,
Razsvitljaj nam pota življenja!

Fr. Krek.

Njena prva laž.

ati peče kruh. Dobro ga je pregnetla. Zdaj počiva testo v krušnici in vzhaja.

V peči je dobro zakurila. Peč je vže precej razbeljena. Za pečjo v velikej skledi pa je danes še drugo testo, ki tudi vzhaja. Bolj belo je kakor v krušnici. Če poprašate Anico, čemu bode to testo, povedala vam bode: za gibanice (štruklje). Mlatiče imajo danes pri Lesnikovih.

Anica si dá tudi mnogo opravití. Tako rdeča je v lica kakor kuhan rak. Ni čuda! Ves čas je morala biti pri materi; zdaj v kuhinji, zdaj v izbi, koder je danes tudi vroče. Saj imajo peko.

In kakó je „pritajčana,“ kakor bi mati rekla. Rokavce ima zavihane do ramen, robec ima zavezan na „mužo,“ okrog pasú se je oprijemlje bel zastoreček z mrežami na konci in z naramnicami na ramenih. Suče pa se kakor klepetec na strehi.

— Mati, zdaj pa le! Kruh je vže „gori.“ Iz sklede vže testo leze.

— Ali res, Anica?

In mati gre pogledat.

— Je vže res, Anica! Zdaj pa le brž peharje nanesi okrog peči.

Mati deva kruh na hlebe.

Toda kaj? Kako se kruh devlje na hlebe, to je videla Anica vže dostikrat. Gibanice pa niso vsak dan na mizi.

Z veliko težo prime mati veliko skledo za pečjo in zavalí iz nje belo testo na belo mizo.

Oh, to je veselje za Anico! Kar zadovoljnosti se ji smeje srcé in obraz jej žari kakor plamen v peči.

— Mati, ali bom jaz tudi kaj?

— Boš vže takrat, kadar boš večja. Saj vidiš, da zdaj še komaj na mizo gledaš.

— O, mati! saj lahko zlezem na klop.

In poprej je Anica na klopi, kakor materin odgovor na jeziku.

— Anica, zdaj pa prinesi ocvеbe. Saj veš, kje so, kaj nè?

— O, vem, vem. Na polici so.

— Le glej, da kaj ne raztreseš, ko boš lezla na klop. Toda Anica vže ni slišala materinih besedij.

Takój je spet v izbi, držeč v roci velik zavoj (škrnicelj) ocvеbov.

— Zdaj pa še prinesi tisto skledico, v katerej si jajca otepala.

In Anica hití zopet iz izbe.

Zdaj je ni dljé časa nazaj. Naposled pride.

— Kje si bila toliko časa? Daj hitro sem skledo! Kaj pa si z burkljami tako ropotala?

— Toda Anica zdaj ni bila tako zgovorna. Na vprašanje materino tudi ni odgovorila. Hitro pa začne drug pogovor:

— Mati, kaj nè, da bote mojo gibanico bolje namazali? Le pogledjte, koliko je še ostalo „rmenega“ v skledi! In ocvеbov je še tudi dosti.

— Le počakaj, saj ne gorí za petami.

— Mati! Ali hočem še drv prinesiti?

— Le prinesi jih, pa ne polén, ampak okleškov, ki ležé pred drvarnico. Danes se bodo lahko posušili, ker je grmada.

In Anica je odhitela na delo. Vesela je bila, da je mogla iz hiše. Mati je bila pa tudi vesela, da je ni mudila pri delu.

Mati pride v kuhinjo, da bi se prepričala, ali je peč dovolj razbeljena?

In kaj najde? Po ognjišči in po tleh je vse polito. Okrog pa ležé kuhane hruške in črepinje lonca s tremi „pasami.“ Stal je poprej na ognjišči in bila je v njem hruščeva kuhana voda za mlatiče.

— No, ta je lepa! Kdo je to naredil? zakričí mati nad Anico, ki prinese okleškov v kuhinjo.

Dekletce se tako ustraši, da mu začnó leteti drva raz naročje.

— Mati, jaz nè! odreže se Anica.

— Kdo pa drugi? Saj si bila ta čas ti sama v kuhinji.

— „Mucka“ sem videla, da je bil v kuhinji.

— Ali je to res, Anica?

— Res, mati!

In mati je prenehala. Da bi se Anica zlagala, niti misliti si ni mogla. Saj je poznala njeno odkritosrčnost in vedela, da se ni še nikdar zlagala.

Ali Anica je bila zdaj vsa drugačna. Nič se jej ni tako ljubilo in molčeča je bila. Še je bila pri materi, ko je kruh „usajala.“

Ko pa mati kruh usadí, ni je bilo blizu, dokler ni zopet kruha iz peči jemala. V tem pa je bila južina. Mati je pripovedovala mlatičem, kaj je mucek naredil? Nekateri so se smijali na glas, drugi muzali na tihem. Poprašala je tudi mati, ako je bil kdo izmed mlatičev ali drugih domačih dopóldne kaj v kuhinji? Nikogar ni bilo. Povedala pa je, da je mucka videla dopóldne, ko je prišel izpod sosedovega poda, a takój zopet vrnil se nazaj pod pod. Miši je lovil pod podom.

— Torej mucka tudi ni bilo dopóldne v kuhinji?

Pri tem vprašanji srečate se mati in Anica s pogledi — — — —

V tistem hipu položi Anica žlico iz rok in pokrije si obrazek z rokami. Jokala je, močno jokala in otišla iz veže v izbo.

Anica se je prvič zlagala.

Mati stopi za-njó. Prime jo za roko in odvede v temno shrambo.

— Tukaj imaš ti danes svojo gibanico, da boš pomnila, kdaj si se mi prvič zlagala.

To je bila huda kazen za Anico. Dan je bil zunaj, ona pa je ždela in ihtela v temnej shrambi. Drugi se zdaj gosté z gibanicami, ona pa premléva suhe sline.

Oh, to je hudó za Anico!

Danes je bila prvič jezna na mater. In še več! Ko jej pride zvečer sestra odpret, ne počaka večerje, ne prosi matere odpúščenja, ne moli z materjo večerne molitvice — spat gre — tudi prvič — brez križa in molitve. Ko se še ni mogla sama prekrižati, prekrižala jo je mati in molila za-njo. Danes pa, ko bi lahko sama molila, ne stori tega.

Pod mehko odejo se skrije, ali zaspati ne more.

In glej skrbno oko materino! Po prstih pride do njene posteljice, nasloni se na-njó in opazuje, ali vže spi Anica? In če spi, ali se je priporočila angelju váruhu? Vselej ste skupaj molile večerno molitev — in danes je ne bi?

— Anica, ali spiš? vpraša mati na lahko.

Ni še spala Anica. Ali potuhnila se je.

— Anica, ali spiš? In pokropí jo z blagoslovljeno vodo. Ali Anica neče čuti.

— Anica, ali si molila?

Pri tem vprašanji se dekletce vže ne more zdržati. Na glas zaihtí in solziče jej močijo belo odejico.

— Mati, nikoli več! In oklene se materinega vratú.

Obe sta jokali.

— Anica, še molivi, potlej pa le zaspí.

In molite skupno:

„Angelj božji, váruh moj,	Vôdi me na pravi pot,
Hodi vedno ti z menoj!	Váruj greha . . . me in zmot.“

Besedica „greha“ je Anici zopet zaprlo sapo, da ni mogla za materjo govoriti. Solze kesanja so jej oblivale obrazek.

Uči me Boga ljubiti,	Da zvršujem prav zvestó,
Njega voljo prav spolniti,	Vse kar star'ši mi rekó.

Molitev je bila končana. Anica je po tem kmalu zaspala. Skrbni materi pa so se v temi še lesketale oči, ko je stopila še jedenkrat k posteljici svoje hčericice, predno se je sama ulegla k počitku.

P. B.

Petelinček in kokoška.

(Narodna basen iz Podzemlja; zapisal Janko Barlè.)

Bilo je to v ónem blagoslovljenem času, ko so pujski čreveljce nosili, ko so žabe v čepicah hodile, ko so srake klobuke nosile, ko so osli po ulicah z ostrogami žvenketali, a zajci na pse lajali. Ej! tedaj je bilo deklicam dobro: psi so jim posodo pomivali, prašički so jim peči kurili, gosí so jim sobe pometale, ribice so jim perilo prale, a raki osmokraki so ga pa ožémali. Ali ne bojte se deklice! Zopet bodejo pujski čreveljce nosili, žabe v čepicah hodile, srake klobuke nosile; zopet bodejo osli po ulicah z ostrogami žvenketali, a zajci na pse lajali. Bodejo še časi, bodejo, in takrat bode vam dobro!

Tedaj v ónem blagoslovljenem času, zdaj veste kdaj je bilo, živel je mož z ženo. Mož je imel petelinčka, a žena kokoško. Kokoška znesla je vsakega dne lepo belo jajčece, a petelinček — i saj veste kakó je — je pa samó kikirikal. A žena, privoščila si je časih za malico — kaj bi tajl — privoščila si je časih kako dobro ocvrto jajce, časih pa tudi po dve, saj to ní nič hudega. Ali vender bilo je nekaj hudega, ker je, da vam povem, tista žena imela malo napačne misli, sirota ni vedela, da bi óno, kar njej tekne, tudi kateremu drugemu teknilo, pa se je sama mastila z mastnim cvrtjem, češ, če vže komu škodi, naj vže meni, saj ne bode — sveti križ ga potéri — nobenega greha. Gledal je, gledal mož ženo, kako se mastí z rumenim cvrtjem, požečkalo in posrbelo je tudi njega nekaj tam nekje v želodecu, pa je rekel ženi: — „Stara, pa tudi meni ocvri par jajce!“ — Lepa beseda kaj nè, ali pala je na nerodovitna tla. — „Ne bodeš!“ — dejala je žena — „imaš petelina, on ti naj znese jajce, pa si jih ocvri, kolikor hočeš!“ — Prosil je mož, moledoval — bob v steno — — —

— „Hm, hm! pasja capa!“ — mislil si je mož — „pa res tudi petelin naj nosi!“ — Ulovil je petelinčka, napravil mu gnezdece v starej košari in ga posadil na gnezdece, češ, naj nosi; — dà, ali petelinček ni dolgo ondù ostal, vzletel je na dvorišče, zalopotal s kreljutima in iz vsega grla zakikirikal: „kikiriki!“ — Ulovil ga je gospodar drugič, prinesel na gnezdece, ali zopet se je ponovil isti prizor. Petelinček neče da nosi in neče. Pogrelo je moža in pognal je našega petelinčka, pognal ga od rojstne hiše v široki svet.

Šel je, šel petelinček, žalosten po širokem, božjem svetu. Povésil je svojo ponosno glavco in v sreí ga je bolelo, ker je zapuščal svojega starega prijatelja, gospodarja, kateri ga je takó neusmiljeno pognal po širokem svetu. Šel je, šel petelinček žalosten po širokem, božjem svetu, kar ga srečajo ded medved, kum volk in kumica lisica.

— „Hej bratec, kaj ti je, da si tako žalosten? Pojdi z nami, potoži nam syoje nadloge in mi ti pomoremo, če bode možno!“ —

Pridružil se jim je petelinček in jim pripovedoval svoje življenje od rojstva pa do žalostnega prognanstva v široki svet. Njegovi továriši bili so zeló ganeni zaradi nesreče, ki je zadela našega petelinčka; ded kosmatinec je nekaj nerazumljivega mrmljal, kum volkec je tulil in tetka lisica si je solzé otirala iz objokanih očí. — „Pomagali ti bodemo, pomagali, če bode le možno!“ — dejali so vsi trije.

In šli so, šli dalje po širokem, božjem svetu in prišli do bogatega kmeta. Bilo je baš na večer. Posvetovali so se, kaj da storé in kmalu so se dogovorili. Zvita tetka lisica zavlekla se je h kokošim, kosmati dedek in gladni kum volkee otišla sta v ovčji hlev, a naš petelinček se je pred vrata ustopil. Kmalu začulo se je kokodakanje, beketaanje in začelo se je klanje. Prestrašeni kmet pritekel je iz hiše, da vidi, kdo je k njemu v goste prišel in našel na pragu petelinčka. Petelinček se je košato ustopil pred kmeta in ga poprašal, kaj mu bode dal, če mu nepovabljene goste odpelje. Začela sta se pogajati, a petelinček ni hotel drugega, nego to, da mu kmetič naveže na vsako pero cekin. Kaj je hotel kmetič, navezal mu je na vsako pero cekin, a petelinček mu je za to odvedel svoje tovariše, kateri so se bili v tem vže obilo pogostili.

Bil je bogat petelinček in lahko bi marsikaj po svetu poskusil, vender tožilo se mu je po domu in po nekdanjem gospodarju, zatoraj se je, zahvalivši se tovaršem za prijateljsko pomoč, poslovil od njih.

Šel je, šel petelinček po širokem svetu — proti domu. Veselega srca prikorakal je v svojo rodno vas, otišel na dvorišče svojega starega gospodarja, vzletel ondukaj na drevesce in zapel:

„Kikiriki
Petelinček na dreveci sedí
Sedí in cekine drži!“

Začul je petelinčka mož v hiši, prinesel plahto pod drevó, a petelinček stresel mu je vse cekine doli na njo in zopet sta bila z gospodarjem stara prijatelja.

Ej! videla je to žena, prišla je k možu in ga prosila, da jej dá cekin. — „Bi?“ — zasmijal se je mož, — „kakor ti meni jajce, tako jaz tebi cekin“ — in jej ni dal cekina. A žena si je mislila: „Če je možu petelin cekinov prinesel, zakaj jih ne bi meni kokoška“ — in spodila je putico po širokem svetu. Ali kokoška ni šla daleč, brskala je po vasi, nabrala nekoliko starih žrebljev in drugih drobnostij, privezala si jih na peroti, vrnila se na dvorišče, vzletela na drevo in zakokodajsala:

„Kokodáje
Piška nese jajce
Jájček in cekín!“

Začula je jarčico žena v hiši, prinesla plahto pod drevo in kokoška je stresla óne žreblje in drugo šaro doli na plahto. To je gledala žena! Sramovala se je, uvidela je, da ni prav delala in od tedaj vedno z možem cvrtje delila.

Takó je bilo tedaj, takó — če je še zdaj takó, tega pa ne vem, ker je vže dolgo od ónega blagoslovljenega časa, ko so pujeki čreveljce nosili, ko so žabe v čepicah hodile, ko so srake klobuke nosile, ko so osli z ostrogami po ulicah žvenketali in zajci na pse lajali. Tedaj pa je bilo takó. —

Kako je naučila sorbska mati svojega sina zopet materinega jezika.

o Lužicah (Lausitz) na Nemškem prav do Berolina živi še kakih 50.000 Slovanov, ki se Sorbi imenujejo. Šole so pa vse le nemške, zato se sramuje marsikak mladenec kasneje svojega materinega jezika in se kaže trdega Nemca; zato se manjša število Sorbov vedno bolj.

Kako težko je materi, če pride njen sin od vojakov domov, pa neče več razumeti jezika, v katerem mu je pevala pesence, ko ga je zibala in bdela pri njegovej postelji. Ali marsikatera si zna pomagati.

V nekej vasici je živela starka. Imela je sina krepkega mladeniča. Kako je jokala sirota, ko je moral sin obleči vojaško suknjo. Tolažila se je mati, da bodo pretekla kmalu tri leta. Pridno je delala, marsikak poboljšek pošiljala ljubemu sinu v Berolin, da si je mogel kupiti včasih kaj prigrizka h komisu?

Leta potekó, sin se vrne od vojakov domov. Vesela mu hiti mati naproti, objema in poljubljuje ga. A kako jo zabolí srce, da ne čuje niti besedice v sorbskem jeziku iz ust svojega sina. Njegovi tovariši so ga dražili vedno, da je njegov materin jezik surov, neolikan i. t. d. Hotel je torej pozabiti svoj narod in svoj jezik.

Zamán ga je rotila mati, naj ne boče taka kukavica; sin se ne zmeni za-njo. Odgovarja jej vedno le nemški.

Mati misli in misli pa si jedno izmisli.

Nekega jutra gre sin na polje orat. O póludne pride truden in lačen domov. A miza ni pogrnena, jed ni pripravljena. Sin se čudi in gleda mater, ki sedi mirna za mizo in pridno šiva. „Mati, kaj ne pojdemo jest?“ ogłosi se mladenič nemški. Mati pa šiva dalje, besedice mu ne odgovori. Sin vpraša drugič, tretjič, a vedno nemški.

Ko zapazi junak, da na svoja vprašanja ne dobi nobenega odgovora, želodec pa vedno huje kruli, uda se in vpraša končno sorbski: „Mama, nebzomy ga dzinsa jesé?“ (Mama, ali ne bomo danes nič jedli?)

Zdajci skoči mamka vesela k višku ter mu odgovori: „To, jo, moj synašk, by ty me jano davno povjazel, az sy tak glodny!“ (Seveda, moj sinek, zakaj vender vže davno nisi povedal, da si tako gladen.)

Kmalu je bila miza pogrnena. Mati je sina lepo pogostila, ker se je naučil zopet materinega jezika. Pozabil ga ni nikdar več.

(Po P. Lindenberg-ovem spisu „der Spreewald.“
Westermann's illustrierte deutsche Monatshefte. 1888. prel. F. H.)

—♦♦♦—

Vol in jelen.

(Basen.)

Počasni vol in hitri jelen sta se pasla skupaj na livadi. — „Če nas medved napade,“ reče vol, „branila se bodeva oba skupaj; s složnimi silami ga premagava!“ — „Delaj, kar hočeš!“ odgovori mu jelen — „jaz ne vem, zakaj bi se boril z močnim medvedom, ker lahko ubežim.“

J. B.

—♦♦♦—

Grof Gustav Thurn.

16. dan julija pretečenega leta umrl je na svojej graščini v Radovljici visoko rodni gospod grof Gustav Thurn, obče priljubljeni deželni glavar kranjski. Plemeniti pokojnik je bil tudi predsednik in častni član c. kr. kmetijske družbe kranjske, pri katerej si je v kratkem času s svojim uspešnim delovanjem toliko zaslug pridobil, kakor malokdo poprej. Za njegovega predsedovanja se je mnogo izpremenilo na korist kmetijske družbe kranjske in to največ po zaslugah plemenitega pokojnika. On je neumorno zvrševal naloženo mu opravilo ter s tem

pokazal, da ni predsednik družbi samó po imenu, marveč da deluje in zvršuje vse svoje posle, kakor mu dolžnost veluje. Grof Gustav Thurn je bil jako natančen v izpolnovanji svojih dolžnostij, pravičen in značajan, dobrotljiv, prijazen in ljubeznjiv mož ter zato tudi obče priljubljen. Od leta 1876 dalje je bil tudi podpornik našemu listu s tem, da nam je do 1884. l. vsako leto redno naročnino pošiljal ter nam o tej priložnosti želel tudi najboljšega uspeha. Zatorej naj mu bode z njegovo sliko tudi v našem listu blag spomin ohranjen.

I. T.

Novo vseučilišče na Dunaji.

1. dan januarja 1858. l. ukazal je cesar Franc Jožef I., da se mestni okôpi podró, ki so obdajali notranje Dunajsko mesto. To je bila velevažna in za Dunaj zeló pomenljiva beseda našega presvitlega cesarja, kajti na to mogočno besedo cesarjevo, začel se je Dunaj povzdigovati in širiti na vse strani. Mesto nekdanjih mestnih okôpov oklepa zdaj notranje mesto široka, krasna cesta „Ringstrasse,“ ki je središče krasnih palač in različnih velikanskih stavb. Ondù, kder so se poprej razprostirale puste goličave, stojé danes palače in druga lepa poslopja. Najznamenitejše stavbe, ki se vzdigujejo ob tako zvanej „Ringstrasse,“ so: muzej za umetnosti in obrt, obrtna šola, akademični gimnazij, poslopje glasbenega društva, poslopje umetelnikov, opera, akademija izobraževalnih umetnostij, državna zbornica, sodnijsko poslopje, dvorno gledališče, brzojavno poslopje, votivna

cerkev, kemični laboratorij, borza in novo vseučilišče. Res, Dunaj je ves prenovljen z novimi, prekrasnimi stavbami.

Naša podoba vam kaže novo vseučilišče, katero je sezidal stavbarski umetelnik Ferstel.

To zares prekrasno poslopje se je odprlo v navzočnosti Njega Veličastva presvitlega cesarja Franca Jožefa I. v 11. dan oktobra 1884. l.

Poslopje se je začelo zidati 1873. l. Stavba se je izročila Henriku pl. Ferstlu. A žalibog, stavbenemu umetelniku ni bilo dano, da bi bil videl svoje izvršeno delo. Po smrti pl. Ferstel-a (umrl je v 14. dan julija 1883. l.) prevzel je to velikansko delo arhitekt Karol Köchlin, kateri je stavbo tudi zvršil v smislu svojega prerano umrlega prednika.

B. T.

Na počitnicah.

ragutin je bil vrlo priden učenec. Pridno se je učil v mestnih šolah in vselej je razveselil svoje stariše z dobrim spričevalom. Ko so prišle počitnice zložil je svoje knjige in vso obleko v kovčeg, poslovil se pri gospodinji in tovariših ter veselega srca šel domov. Oj, s kolikim veseljem so ga vzprejeli doma stariši! Pripovedovanja in popraševanja ni bilo kmalu konec. Bratec Mirko je stal pred njim in ni se mogel načuditi njegovej ličnej ovratnici, prijemal je za srebrno verižico ter poslušal hitre udarce Dragutinove ure. Sestra Pavla splezala mu je na koleno in mu gladila plave, dolge lase, ki so mu padali po tilniku. Minka, starejša sestra, hitela je v kuhinjo pripravljat bratu večerjo, kajti vedela je, da je od dolgega pota truden in — lačen. Oče in mati pa sta gledala spričevalo in letno poročilo ter hvalila sinovo pridnost. Po večerji ga je mati peljala v sobico na podstrešji. Tu je bival Dragutin vedno na počitnicah. V sobici je bila miza, stol, knjižna omara in postelj. Dragutin takoj zloži v omaro svoje knjige, šolske in zabavne, kovčeg z obleko postavi v kot, razopravi se, in ko odmoli večerno molitev, leže k počitku. Drugo jutro vstane zgodaj, moli jutranjo molitev ter zajuterkuje. Po zajutreku vzame v roke šolsko knjigo in se v sobici pridno uči. Potem pokrije slamniki na glavo, prime za palico, pokliče bratca Mirka, ter jo mahne z njim na sprehod.

Kaj je prijetnejšega kot v krasnej naravi iskati si zabave! Ali ni narava odprta knjiga, iz katere se človek lahko vedno uči? Tu ugledaš pisano cvetico, ondù pevajočega ptička, zopet ondù hiti mala mravlja, otovorjena z velikim brunom črez cesto in beži pred tvojim korakom. „Idiva v óno goščo,“ pravi Dragutin, „kač se nama tu ni bati. Mirko, ali vidiš ondù gori v vrhu smreke skočno veverico? Kako lahko se poganja od veje do veje in zdaj — „zapazila je naju — hop! vže je na sosednej jelki.“ „Kaj je tù poleg mene zašumelo? Dragutin, morda kača!“ vikne mali Mirko. „Há, há! Glej urni martinček solnčil se je ob potu na kamenu, zbudila sva ga; bliskoma je švignil mimo tebe v grmovje,“ potolaži ga modrejši brat. Molče zreta, kako pisana žolna pleza po starej bukvi, potrkuje z dolgim kljunom po ljubji in si išče žuželk. Zdaj zapazita črnega krokarja, ki je prinesel nekaj v kljunu na vrh košatega hrasta in neusmiljeno kljuje svoj rop. „Ali se ti ne zdi,“ izpregovori Mirko, „da slišiš čivkanje?“ „Imaš pravo!“ reče Dragutin, „ujedna ptica je zopet odnesla skrbnej koklji drobno pišče. Hoj, kamenje v roke, da mu izbijeva siroto!“ Kamenje leti kakor dež v hrastov vrh; krokar izpusti svoj plén. Žal, da je bilo pišče vže mrtvo in razmesarjeno.

Huš! — zajec je tekal mimo. Hov, hov! začuje se pasje lajanje v bližini. „Vstaniva,“ reče Dragutin, „lovec Rupert lovi; glej ga ondù, nagovoriva ga!“ — „Dober dan, gospod lovec, ali greste na zajce?“ „Nè, danes na prepelice doli na polje. Ali gresta z menoj?“ Rada se pridružita brata staremu lovecu, ki jima je vedel zmiraj kaj lepéga pripovedovati. Kako krasno je tù na polji! Zlato žito ziblje se v lahnem vetru kakor morski valovi. Tu zapoje prepelica svoj „pet-pedi.“ — „Jedno vže imamo,“ meni lovec Rupert, „morda še kaj več. Haló, Hektor išči!“ Urno se smuka pes mej klasovjem, skoro da se ne vidi, kje da je. Zdaj se ustavi; postavi se na zadnji nogi, na lahko zalaja in skoči naprej. Prepelica se vzdigne

— pôk! — revica pade zadeta v žito. Hektor jo nese varno v gobci svojemu gospodarju. Lovec priveže živalico na svojo torbo, Hektor je zopet v žitu. „Pustiva krvavo delo,“ pravi Mirko, „idiva raje k ribnjaku, ondù se lahko kopljeva.“ Dragutin je takòj pri volji. Par sto korakov okolo onega griča, pa vže vidita, kako se sveti voda v solnci. V sredi se dviga hišica, iz katere streljajo divje race, tik nje je prislonen čolnič. Urno pomečeta obleko raz života ter plavata k čolnu. Dragutin, ki je prvi ondù, zakliče bratcu malo žalostno: „Ne bode nič, vesla ni!“ „Tam plava deska,“ zaupije Mirko še v vodi, „čakaj, plavam po njo!“ Zdaj imata veslo. Hitro drči čoln po gladkej površini vode; ribice švigajo mej bičevjem, tu poskoči ščuka iz vode in hlastne po muhi, tam se podite dve mreni za košček kruha, ki ga je vrgel Mirko v vodo. Tam plava divja rasa in se krije pod vodo, da pride zopet kje drugej na površje. Tu dvigajo bele povodne rože svoje evetove iz vode in velika peresa delajo zeleno grivo. Valčki šumljajo ob robu čolna in zapeljivo vabijo v vodo. Krog in krog širnega ribnjaka strmé pečine v zrak, na katerih se grejejo gadje in belouške; le ob jednej strani se kaže zelen, gostoporaščen vrh. Obveslala sta vže ves ribnjak, nazaj se vračata preko srede. „Čaj,“ pravi Dragutin, „tu se ustaviva, pa zapojva: „Po jezeru“ Kako lepó odmevajo glasovi mej pečinami!

Pastirček pase vrhu hriba čredo krav, ki zvonkljajo z zvonci, privezanimi pod vratom. Krepko zauka in zatrobi v pozdrav veselima pevcema v svoj rog. Blagor mu, ki nima drugih skrbij, nego da pazi na svoje kravice! Kos črnega kruha v malhi, kriva palica v roci, ob boku rog, to je vse, kar ima. Za čredo popeva sladke pesence in z njimi glasno razodeva dolincem, kar mu polni srečno sree.

„Blíža se póludne,“ reče Dragutin, „iti morava domóv.“ Mahneta jo preko travnikov, da ne bi vzdigovala po cesti prahu. Sosedovi nakladajo senó. Sosed meče z vilami seno na voz, sin stoji na visokem vozu in „ravna na ogle.“ Sítne muhe nagajajo konjem, da nestrpljivo mahajo z repom in mirno bijó s kopiti ob tla. Ko je voz naložen, reče jima sosed na voz. V hipu sta na hiši podobnem vozu. Kosci s kosami na ramah stopajo veselo pojoč proti domu, dekleta pa hité naprej pripravljat kosilo. Pastirji ženo domóv s pašnikov, krave mukajo in kmalu so vsi doma.

Po kosilu gre Dragutin v hladnico na vrtu, da čita par listov v zabavnej knjigi, katero mu je podaril gosp. učitelj. Potem hiti na polje, kjer kopljejo oče in hlapei krompir, ter pridno pomaga pobirati materi v vrečo. Vže se dela mrak, ko se vračajo domóv . . . Solnce se je skrilo za gozdom, večerna zárija rudečí nebo na zahodu, luna se prikaže na jasnem nébesu in zvezde se užigajo. Iz dimnikov se dviga dim, kar znači, da se kuha večerja. Psi lajajo in dirjajo z verigo po žici drdráje od jednega konca poslopja do družega. Domá smo.

Tako je minul Dragutinu prvi dan počitnic. Kakor je minul ta, minul je drugi, tretji . . . minula sta meseca dva. Zopet je moral zapustiti domač kraj in svojeje ter vrniti se v šolo mej soparno mestno zidovje. A vračal se je vedno: z zdravo dušo v zdravem telesu.

F. G. Podkrimski.

Dogodba z volkovi na Poljskem.

(Po Dielitz-u, Fr. Hubad.)

svojo sestro Aninijo sem bil v pohodih na gradu svojega strijca ob meji litvanskej. Kar pride nenadoma žalostna vest, da mi je oče hudo obolel.

Zato se nisem smel muditi; sneg ni več padal, luna je svetila jasno, Rosko, stari izkušeni lovec, bil je zanesljiv kočijaž, zato se odločimo odriniti še zvečer in voziti se vso noč.

Zaviti v kožuhe, dobro oskrbljeni z živežem, sedemo na saní. Še predno se naredí noč, pridemo v veliki gozd, ki nas je ločil še od očetovega doma. Razteza se daleč na Litvansko. Pot je širok, ali na potu bilo je mnogo snega in ledú, oviralo nam je pot in utrujevalo naše konje. Molčali smo vsi, le peketanje konjsko in smrčanje naše krščenice je motilo tihoto. Sestrine in moje misli so bile pri dragemu očetu; ker je bil vže tako star, nisva si mogla prikrivati nevarnosti.

Skoro je bilo vže pólunoč, nič nenavadnega se še ni bilo pripetilo, kar postanejo konji nemirni, težko sopejo, sami začnó dirjati hitreje. Vže več let smo imeli te konje, vedeli smo, da mora biti kaj posebnega, kar jih vznemirja. Bali so se, plašno so se ozirali, kakor bi jih podila neka nevidna moč naprej.

Kmalu začnó skakati tako divje, da jih je moral držati Rosko z vso silo; komaj jih je krotil. Nenavadna divjost me je skrbela, slutil sem kako pretečo nevarnost. Tudi Rosko je bil nemiren; oziral se je večkrat in vlekel na uho. Kar najedenkrat odjenja konjem z vajeti; zdirjali so, kolikor so mogli teči. Sedel sem zadej v sanéh. Obrnem se nekoliko, z ustmi se približam kočijaževemu ušesu.

„Kaj je, Rosko?“ vprašam ga tako tiho, da me Aninija ni mogla čuti. Starec pomisli nekoliko, pa mi odgovori ravno tako tiho: „Bojim se, da so nam volkovi na sledu. Mraz jih podi iz gozdov, glad jih goni k nam, izgubljeni smo, če nas ne otmó hitri konji.“

Videl sem vže smrt v strašnih podobah; ali nikdar nisem še obledel mej gromom v vojski takó, kakor na te besede. Prva misel mi je bila Aninija; vže sem videl kako mesarijo krvoločne zveri njeno lepo, nežno telo. Večkrat sem vže slišal o hitrosti in trdovratnosti, s katero zasledujejo volkovi svoj plen. Če nam konji ne padejo, rešeni smo; ali bojim se, da bi njihove moči ne opešale.

Imel sem s seboj lovski nož, puško in dva samokresa; ali smodnika in svinca samó malo.

Stari Rosko je priganjal konje; ali tega ni bilo treba, lastni nagon gnal jih je hitreje nego bič.

Gledal sem vedno nazaj; še nisem zapazil ničesar, kar zavpije Rosko, ki je imel bolje oči in ušesa: „Vže gredó, vže gredó! Ali čujete sopenje? Temna pika tam zadej; to jih je nad sto.“

Zdajci zagledam tudi sam, kar je zagledal Rosko z bistrim očesom prvi. Gosta, trda tólpa bližala se je vedno bolje. Divje, strašno tulenje razlegalo se je po noči do nas, izvestno znamenje bližajoče se nevarnosti.

Aninija še ni slutila ničesar; preteča nevarnost je še ni vzdramila iz sná. Nisem je smel pustiti več nevedne. Vže sem razločeval tólpe zverin; vže skačejo posamezni naprej in se bližajo na streljaj. Puško vzdignem ter pomerim na prvo zvér.

„Pripogni se!“ zavpijem nad sestro. Iz trdega spanja vzdrami se reva. Pogleda me, kakor bi hotela vprašati; ali brala mi je z lica, da ni časa za pogovor; nehoté se pripogne. Prvi in najmočnejši volk se zgrudi zadet.

Pok predrami krščenico; mislila je, da so nas napadli roparji, glasno začne upiti na pomoč. „Sami volkovi so,“ reče stari Rosko hladne krvi, „ubitega tovariša trgajo. Jednega sovražnika imamo menj,“ nadaljuje; „ali še jih ostaja na stotine, da —“

Ni izgovoril; ženam ni hotel praviti strašne nevarnosti.

Konje je podil strel še hitreje naprej, volkovi so mesarili ubitega tovariša.

„Ne bo jih mudil dolgo,“ zašepeče mi Rosko. „Kmalu nam bodo zopet za petami, konji bodo onemogli.“

Čuditi sem se moral Aniniji. Tolažila je krščenico, naj se udá neogibnej osodi. Potem sklene roki in začne moliti mirna kot angelj.

Ta prizor ohrabri in ojači me. Puško nabijem in čakam pripravljen. Konji napenjajo vse svoje moči, ali vže se je bližalo nekaj zverin z odprtim žrelom.

Strel podere zopet prvega; vže sem upal, da nam bode ostalo toliko časa, da bi prišli iz gozda ali do kakega človeškega sela, ker se obotavljajo zverí pri ubitih tovariših. Ali kako prevarljiva je bila ta moja nada. Komaj je bila nabita puška, zopet so nam bili volkovi za petami.

„To vse ne pomore nič,“ zašepeče mi Rosko; „konji onemorejo kmalu, in potlej smo izgubljeni!“

In res, vže se je kazalo, da pojemajo konjem moči. Težko so sôpli, dirjali so nejednako. Vender so storili, kolikor so mogli, spoznavali so nevarnost kakor mi.

Strašno je bilo to za nas, trepetal sem ne za-sé, ampak za Aninijo. Postrelil sem še nekaj zveri, ali to jih ni ustavljalo. Prav blizu so nam vže bile za petami, vže sem razločeval jezik in svitle oči vsake zverí posebej.

Pa koliko jih je bilo! Smodnika nisem imel več zoper toliko sovražnikov; imel sem samó še nabita samokresa, lovski nož in kopito svoje puške. Rosko opazi vse to.

„Še jedno upanje nam ostaja,“ reče. „Spominam se, da sem opazil na potu semkaj zapuščeno lovsko kočó. Ne more biti več daleč. Če se nam posreči do nje, varni smo vsaj za trenotek; če ne, bodite tako usmiljen, gospod, in dajte gospodični z jedino še nabitim samokresom hitro smrt, da jo rešite strašne smrti volčjih zôb!“

Ves osupel pogledam starega, zvestega služabnika; solza mu je drla po zgubanem lici; kimal je z glavo, da bi mi potrdil strašne besede.

Nikdar ne pozabim tega trenutka; leden mraz prešinil mi je ude, ko pogledam mili obraz svoje sestre in pomislim, da jo bodem moral usmrtiti morda vže čez malo sekund. Pobožno in udano je obračala sestra mile svoje oči k nebu udajoča se brez godrnjanja v voljo božjo.

Zdajci zagledamo strašne sovražnike ob straneh naših sanij; videl sem, kakó se jim širijo nosnice, kakor bi nas hoteli povohati predno nas napadejo.

V tem hipu malo da nisem obupal. Levica zgrabi samokres in z negotovim očesom pogledam sestro na glavo. Zdelo se mi je, da nisem več človek nego divja zver, ki hoče drugej iztrgati njen plen. Nehote potegne desnica lovski nož iz nožnice. Pred očmi mi je bilo vse krvavo, samo požrešne volkove in bel sneg sem videl še pred seboj.

Zver nastavi strašen skok, da bi skočila v sani. Ali zadenem jo dobro, rohneča se zvrne nazaj. Aninija pade nezavestna, na krščenico, ki je ležala vže dolgo brez vse zavesti.

„Dobro!“ zavpije Rosko. „Štedite smodnik, rabite nož in kopito! Kočo vže vidim. Le nekoliko trenutkov še vztrajajte, rešeni smo!“

Te besede me zopet ohrabrijo. Neusmiljeno je bičal Rosko konje. Uboge živali se zaženó v največji dir. Jaz utaknem samokresa spredaj v kožuh in s povzdignenim kopitom stojim na sanéh.

Moje pretenje jih je prestrašilo, ali jih je pa osupnila nenadna hitrost konj; nekoliko se jim umaknemo. To je bilo za nas brez pomena. Ozrem se, ravno poleg nas so bila odprta vrata kočee. Rosko zavpije od veselja. Konje ustavi ter skoči s kozla. „Tù smo! tù smo!“ zavpije, „niti trenutka se ne smemo obotavljati!“

V tem se je zavedla Aninija, vže je bila sè sanij. Rosko prinese za njo nezavestno krščenico. Jaz sem bil zadnji. Ko stopimo v kočó, zgrabi stari sluga puško ter skoči ven. Začuden se ozrem po njem. Videl sem, da bo kmalu volkov brez števila okolo nas. Kličem toraj Roska, naj se ne podaje v nevarnost; ali vže je izgotovil svoj namen. Dvakrat udari z bičem strašno po konjih, da zdirjajo na vso moč naprej, potem se vrne h koči. Vže priskačeta dva prva volkova. S kopitom puške ju pobije, stopi v kočó ter porine zapáh pred trdna hrastova vrata. Bil je skrajni čas.

Zamán bi skušal praviti, kaj sem čutil ta trenotek. Mnogo let je tega, mnogo sem doživel, ali še se spominam natanko te dogodbe.

Ko je poganjal Rosko konje — samó tako jih je bilo mogoče rešiti — zgrabil je gorečo svetilnico z voza. Volkovi so tulili zvunaj, zaganjali se na vrata, plezali na okna, zaprta s trdnimi deskami, a mi smo pregledovali kočó.

Drugega ni bilo najti, nego gole prstene stene. Na jednej strani je bila klop iz prsti; v jednom kotu kùp na polu segnjite slame, a poleg nje najdemo neprecenljiv zaklad, suhih drv, dosti, da nas varujejo mraza vsaj za štiri in dvajset ur. Stari sluga zanéti takój ogenj, prijetna gorkota se razvije po koči. Dim je plapolal skozi luknjo, kakeršne puščajo po lovskih kočah v strehi.

Radoveden sem gledal sestro. Klečala je poleg krščence, skušala jo vzdramiti iz nezavesti. Kmalu se jej posreči. Potem ležemo k ognji. Zunaj so tulili sovrážniki, a mi smo si čestitali, da smo jim utekli.

Samó stari Rosko se ni zmenil za dobroto nebeško. Temno je zrl v ogenj, čelo mu je bilo nagubančeno, sem ter tjà je zmajeval z glavo. Jaz sem se pa čutil tako srečnega, da se nisem mnogo brigal za njegovo otožnost. Zdajci zaslišimo od zvunaj strašen krik; prestrašeni se spogledamo. Krik je bil tako močen, kakeršen ne more priti iz človeškega grla. Kmalu utihne, ali vedno nam je donel še po ušesih.

Po kratkem molku reče Rosko: „Ta strašen krik naznanja smrt vašega najljubšega konja, gospod! Velikokrat sem vže slišal upiti tako pojemajočega konja na bojišči. Gotovo so prišle uboge živali volkovom pod kremplje. Zdaj jih žró, zato se ne brigajo za nas; ali kmalu se vrnejo k nam hujši nego li prej.“

Pravo je trdil Rosko. Kmalu začnó napadati krvoločne zverí kočó na novo; še hujše so bili od prej, dobro smo slišali, da napenjajo vse sile priti na streho.

Pazno smo se ozirali k višku. Kar zapodi veter dim od luknje, vedro nebo se zasveti nad nami, pokažejo se nam pa tudi štiri krvava volčja žrela.

Mirno reče starec: „Teh se nam ní bati, ognja se bojé, svitloba jih slepi, da nas še ne vidijo.“

Zdajci strašno zahrešči; isti hip izginejo tri zverí, četrta pa pade s podrtó streho k nam ravno v ogenj.

„Ustrelite ali mérite dobro!“ zavpije Rosko, ter sam zgrabi za puško. Ustrelim in zadenem, Rosko pa ubije volka s kopitom svoje puške do dobrega.

Smrdelo je od krvi in od ognja; volka vržemo v kot, starec pa reče: „Menda se nam ni bati drugega takega pohoda po noči. Ali dan nam bode poslal še več takih gostov, nego jih moremo pobiti!“

Jaz sam sem slišal te besede. Vprašam ga torej tiho, kaj bi se nam bilo bati po dné; saj bi jo potegnili volkovi po dne v gozd.

„Tega ne moremo upati,“ odgovori mi. „Kjer se nabere volkov veliko število, ne bojé se dneva. Dokler imamo drv, nam se ni bati napada od zgoraj. Drugega upanja nam ni, nego da branimo ženske in sebe do zadnjega trenutka. Kaj pa bode, če postane zopet noč pa nimamo več drv?“

Zadnji up je splaval po vodi, poguba se mi je zdela neizogibna. Britko obupanje se me loti. Vender sem skušal prikrivati Aniniji nemir; prijazno so se jej smehljale ustni v spanji; trgalo mi je srce.

Stari Rosko je netil v tem ogenj. Pogasil je. Pri luknji na strehi se ni pokazala volčja glava več, okolo vrat so pa praskali volkovi, tulili so vso noč.

Predno mi je povedal Rosko, česa se boji, želel sem si dne, a zdaj bi mi bilo najljubše, ko bi noči ne bilo konec. Pa kaj bi nam bilo pomoglo, postradati bi morali; v volčjem žrelu bi umrli vsaj hitreje.

Počasi obledé zvezde, dan napóči. Roskovo prorokovanje se začne spolnovati. Volkov je zlezlo do dvajset na streho, ki se je vže udirala pod njimi. Aninija je še spala, hvala Bogu. V največej sili, ko vže nismo več upali rešitve, počí puška, druga, tretja, lovski krik in pasje lajanje nam udari na ušesa. Ženske planejo iz spanja k višku, volkovi poskačejo s strehe in zbežé.

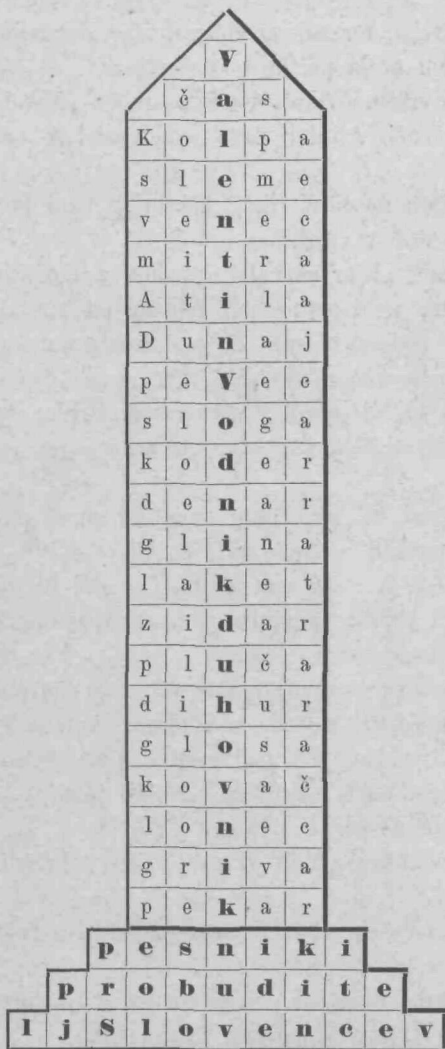
Rosko odpre naglo vrata in veselo zavpije: „Volkovi so jo vže pobrisali, lovci prihajajo iz gozda!“

Skočimo k vratom. Bili smo prosti. Veselo sopemo sveži zrak. Na čelu lovecev zagledamo rešitelja, Leona M., ženina moje sestre.

Kdo bi opisoval veselje. Kar izvan sebe sem bil, objamem ga z rokama, kajti sestra je bila zdrava na mojej strani. Hvaležen podajam Leonu roko. Lovci gonijo volkove, mi mu pa pripovedujemo, kaj smo trpeli; on pové, kako je prišel še o pravem času. Na strijčevem gradu, kjer je bil z nami v pohodih, raznesla se je kmalu po našem odhodu novica, da je prišla velika tólpa volkov iz litvanskih gozdov v kraje, skozi katere je peljala naša pot. Prebivalci vse okolice se zberó na lov. Strah se ga loti za nas; takój zbere vse, kar more nositi puško in otide na lov. Bližnji graščaki se mu pridružijo. Hoteli so začeti lov še le prihodnji dan, a Leon jih pregovori, da gredó takój. „Takó, prijatelji,“ konča svoje poročilo, „pomagal sem v vašo rešitev!“

Listje in cvetje.

Rešitev obeliska v 8. „Vrtčevem“ listu.

Prav so ga rešili: Gg. Ant Petelin, duh. pom. v Tomaji; Greg. Koželj, učitelj v Št. Gotthardu; Josip Novak, trg. na Dolah; Al. Vakaj pri sv. Ani v slov. gor. (Štir.); Ant. Žnidaršič v Il. Bistrici; Ernest Sirec, dij. v Gorici; Josip Andres in Mat. Žužek, dijaka v Velikih Laščah; Rihard Sušnik, dijak v Škofjiloki; Lad. Pegan, dijak v Vipavi; Aleks, Josip in Leopold Ličan v

Il. Bistrici; Rudolf in Viktor Andrejka; Jožef, Ernest in Ivan Petrič, učenci v Ljubljani; Emil Šinko, učenec v Središču (Štir.); Otmar Meglič, uč. na Vranskem; Leop. Zupin, uč. v Rudolfovem. — Gospodična Fr. Šmitik, učit. v Boštanji; Fani Šentak, gspd. na Vranskem (Štir.); Ivana Leben v Horjulu; Ana Gustin v Metliki; Ema in Marija Gantar na Studencu; Evelina in Milica na Opčinah; Dragutinka, Herminka, Milica in Gustinka Lunder, Milica Otoničar, učenke na Raki, Ana Petrič, učenka v Ljubljani; Mar. Zupin, uč. v Smihelu; Franja Zupin, uč. v Brusnicah.

Nove knjige in listi.

* Svoji k svojim. Veseloigra v enem dejanji. Spisal dr. J. Vošnjak. V Ljubljani. 1889. Tisk in založba „Narodne Tiskarne.“ 8°. 32 str. — Igra je spisana v pravem narodnem duhu za Vodnikovo slavnost ter se lahko igra tudi brez Vodnikove apoteoze. Priporočamo vsem ónim slovenskim čitalnicam, katere tudi dramatiko goje, da si omislijo to v resnici lepo in veselo igró, ki se brez posebnih težav in dekoracij lahko na vsacem odru igra. Dobiva se po vseh knjigarnah po 30 kr. iztisek.

* J. Giontini, knjigotržec v Ljubljani izdal je petero ličnih knjižic z ilustrovanimi naslovnimi zavitki.

Naslov in cená posamičnim knjižicam je:

- 1) Izdajaleca domovine. (Cena 20 kr.)
- 2) Doma in na tujem. (Cena 20 kr.)
- 3) Izanami, mala Japonka. (Cena 24 kr.)
- 4) Knez črni Jurij. (Cena 20 kr.)
- 5) Narodne pripovedke za mladino. (Cena 36 kr.)

Založnik J. Giontini je vsega priporočila vreden ter zasluži, da bi ga z obilim naročevanjem podpirali. Zatorej naj bi se take knjižice, ki so mladini, ali pa bolj odraslim primerne, v mnogem številu širile mej naše domače ljudstvo, da tem preje zopet kaj novega dobimo od toli vrlega povzetnika, kakor je gosp. Giontini.

Listnica: Gg. A. K. v S.: Le pošljite še kaj več; to se ve, ako je za mladino primerno. — F. G. Podkriški: Kar bo de dobrega in mladini primerne, radi bodemo vzprijeli. — Tone iz gošče: Za zdaj ni bilo mogoče; vse, kar „Vrtcu“ ugaja, pride časoma na vrsto! M. Š.: Hvala lepa; pride na vrsto! —

„Vrtce“ izhaja 1. dné vsacega meseca, in stoji za vse leto 2 glđ. 60 kr., za pol leta 1 glđ. 30 kr. Napis: Uredništvo „Vrtčevo“, mestni trg, šte. 23 v Ljubljani (Laibach).

Izdajatelj, založnik in urednik Ivan Tomšič. — Natisnila Klein in Kovač v Ljubljani.